

ANDRÉ PICTOEL EN KURT DEKETELAERE VAN DE VREG

‘Tijd om orde op zaken te stellen in Vlaams energiebeleid’

Schieten de elektriciteitsstarieven in 2015 de hoogte in? De Vlaamse energieregulator VREG vraagt snel duidelijkheid over het Vlaamse beleid. “Anders kunnen wij onze rol als regulator niet spelen.” **LUC HUYSMANS, FOTOGRAFIE JONAS HAMERS / IC**

De begrotingsbeslissingen die de Vlaamse regering morgen neemt, zetten ook de koers uit voor het regionale energiebeleid, vindt de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG). De VREG krijgt op 1 januari 2015 de bevoegdheid over de tarieven van de distributienetbeheerders, beter bekend via hun werkmaatschappijen Eandis en Infrax, die de elektriciteit en gas in huis brengen. Maar dat extra werk botst met de afslankingsplannen van de Vlaamse regering, die van al haar diensten verwacht dat ze meer werk doen met minder mensen.

De regulator wil zich nog meer terugplooiën op zijn kerntaken. “We spreken wel over een ‘geliberaliseerde’ sector, maar in feite is de energiesector vooral ‘geherreguleerd’”, zegt voorzitter Kurt Deketelaere. Hij is hoogleraar energierecht aan de KU Leuven. “Tot het midden van de jaren negentig was de energieregelgeving beperkt tot een handvol Belgische wetten uit het begin en midden van de vorige eeuw. Nu hebben we al jaren een Europese stortvloed aan regelgeving, waarbij de rol van alle partijen wordt gherdefinieerd. Dat is voor Europa de enige manier om naar één energiemarkt

te evolueren in plaats van 27. Gevolg, een exponentiële stijging van het werk voor alle betrokkenen, ook de regulatoren.”

“Toen de VREG tien jaar geleden van start ging, deden we eigenlijk alles wat niemand anders deed. Omdat er bijna niemand anders was, is dat veel. Maar dat wordt nu echt te veel”, zegt gedelegeerd bestuurder André Pictoel.

Het pleidooi van de SERV voor een onafhankelijker VREG valt niet in dovemansoren. “95 procent van wat in het

regering, u zit zelfs in hetzelfde gebouw als het Vlaams Energie Agentschap.

ANDRÉ PICTOEL. “Doen we onze job beter of slechter als we in een ander gebouw zitten? Uiteindelijk wordt de onafhankelijkheid gegarandeerd door de structuren en de mensen die het werk doen. Daarvoor moeten er voldoende middelen en genoeg controles zijn.”

KURT DEKETELAERE. “De VREG is opgestart in het kader van ‘beter bestuurlijk beleid’, toen Vlaanderen een aantal extern

“Amper 80 ambtenaren houden zich bezig met energie. Dat is veel te weinig”

SERV-rapport staat, hebben we al in gang gezet. Het enige waarmee we het niet eens zijn, is de betwisting van onze onafhankelijkheid. Als je die wilt meten aan het aantal keer dat de VREG ruzie maakt met de minister van Energie, dan scoren we inderdaad slecht. Maar dat kan toch niet de bedoeling zijn?”

Volgens het derde Europese Energiepakket moet een regulator onafhankelijk zijn. Uw werking wordt geregeld via een beheersovereenkomst met de

en intern verzelfstandigde agentschappen in het leven riep. De VREG is een onafhankelijk agentschap, maar misschien moeten we weg uit dat stramien. Het ideaal is een instelling onder het toezicht van het parlement, waarbij niet de minister maar de raad van bestuur de gedelegeerd bestuurder evalueert. Wij kunnen dat alleen signaleren. Zelf kunnen we het decreet niet wijzigen.”

Indien de regering haar eigen besparingsplannen volgt, moet u het voort- ➔

**ANDRÉ PICTOEL EN
KURT DEKETAELAERE**
"De VREC heeft meer
middelen nodig."

➤ **aan met 30 in plaats van 33 mensen doen.**

DEKETELAERE. “We zijn nu al een overbelaste instelling. Terwijl de Europese regels duidelijk zeggen dat een regulator voldoende middelen moet krijgen. In het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie werken 4000 ambtenaren. Amper 80 daarvan houden zich bezig met energie. Dat is veel te weinig.

“Pas op, we hebben begrip voor de minister van Energie, Freya Van den Bossche. Zij heeft eigenlijk alleen agentschappen onder zich die zich moeten bezighouden met uitvoerende taken. Ze heeft geen eigen departement voor het beleidsvoorbereidend werk. Maar dat mag er niet langer toe leiden dat wij zaken moeten doen die niet bij ons takenpakket horen.”

PICTOEL. “Concreet vragen we dat we via de begrotingsbeslissingen dadelijk mensen tijdelijk kunnen aanwerven om de overdracht van de bevoegdheid over de nettarieven te kunnen voorbereiden en financiële ondersteuning voor een aantal grote IT-werken die daarmee verband houden.”

Wat wilt u niet meer doen?

PICTOEL. “Het is niet logisch dat wij de administratieve opvolging van de groenestroom- en warmtekrachtkoppelinginstallaties blijven doen. Voor zonnepanelen hebben we de processen geautomatiseerd en zou het eigenlijk logisch zijn dat dit bij de netbeheerders terecht komt. Zij kopen nu al de certificaten van de meer dan 200.000 particuliere installaties op. De opvolging voor grotere installaties als biomassa centrales zijn dan weer een vrij complexe materie. Met de opvolging en controle van al die dossiers zijn bij ons nu zeven mensen bezig en die gaan mee over naar het Vlaams Energie Agentschap als deze taken worden overgeheveld. Die kan je niet gewoon nieuwe taken geven, want bijvoorbeeld de distributienettarieven controleren, vergt heel andere vaardigheden.”

DEKETELAERE. “Het wordt tijd om orde op zaken te stellen in het Vlaamse energiebeleid. Er zijn veel taken en weinig mensen: we moeten tot een optimale verdeling komen. Het is niet de taak van de VREG om de Vlaamse energiewetgeving te schrijven, maar we kunnen wel het parlement en de regering op een publieke

SERV WIL MEER ONAFHANKELIJKE VREG

De Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV) pleit voor een sterke energieregulator. De organisatie vreest rechtsonzekerheid en juridisch getouwtrek tussen regering, energiesector en VREG als de tariefbevoegdheid voor het distributienetwerk niet grondig en tijdig wordt voorbereid.

Daarom wil de SERV dat de VREG zich versterkt. Ze moet zich uitsluitend op haar kerntaken concentreren, die gevoelig versterken en vooral haar onafhankelijkheid verzekeren. “Zowel tegenover de politiek als tegenover de markt”, verduidelijkt Peter Van Humbeeck, stafmedewerker en

energiespecialist van de SERV.

“Als ze overlegt met bepaalde marktpartijen, moet ze daarover een verslag publiceren. Anders bestaat het risico dat er een sfeer van wantrouwen ontstaat. De VREG moet ook neen durven te zeggen als de minister haar iets vraagt.”

KURT DEKETELAERE
“De zesde staatshervorming is een gemiste kans om een efficiënt gewestelijk energiebeleid op poten te zetten.”

wijze adviseren over hoe die er zou moeten uitzien.

“Daarom blijf ik de zesde staatshervorming een gemiste kans vinden om een efficiënt gewestelijk energiebeleid op poten te zetten. De bevoegdheden blijven nu te veel versnipperd. Vlaanderen wordt bevoegd voor de distributienettarieven, en dat is het al voor hernieuwbare energie onshore, maar het is niet bevoegd voor het prijsbeleid en alles wat offshore gebeurt.”

Volgens de SERV dreigt een tariefschok als u bevoegd wordt voor de tarieven van Eandis, Infrac, enzovoort. Want zij

hebben 500 miljoen euro kosten opgebouwd, vooral voor groenestroomcertificaten die dan in de tarieven terechtkomen.

PICTOEL. “Wellicht loopt het zo’n vaart niet. Door de herziening van het subsidiesysteem is de aangroei van certificaten gestuit. Bovendien kan dat bedrag in de tijd worden gespreid.”

De federale energieregulator CREG heeft over de distributienettarieven veel rechtszaken gevoerd. Bent u daarop voorbereid?

PICTOEL. “Het is vooral een kwestie van duidelijkheid te scheppen. Ik zeg niet dat we nooit een rechtszaak zullen voeren, want uiteindelijk zitten we in de portemonnee van de netbeheerders. Maar met een duidelijk kader en uitleg hoe we de regels beoordelen, kan je die vermijden. Het moet duidelijk zijn: wij zijn verantwoordelijk voor de methodologie. Daarom hebben we ook zo snel mogelijk die extra mensen nodig om die overdracht te kunnen voorbereiden. Ik ben niet zeker dat de CREG-mensen zomaar overstappen naar ons. We zijn nu al heel laat. Als je op 1 januari 2015 een nieuw tarief wil invoeren, moeten de netbeheerders hun tarieven zes maanden eerder kunnen neerleggen. Dat wil zeggen dat op 1 januari 2014 de methodologie klaar moet zijn en de wetgeving nog eerder. Het is dus heel erg dringend.”

DEKETELAERE. “De kans dat de Vlaamse regering na de zomervakantie in semi-verkiezingsmodus gaat, is reëel. Daarom is het zo belangrijk dat er nú beslissingen worden genomen. Met onze middelen kunnen we onze rol als regulator niet waarmaken.” ☉